

אשכבה

אגדה על מוות

אי שם, בירכתי ארץ גדולה, בכפר נידח,
חיו שני זקנים, בעל ואשה.
הם חלו ומתו, כשהם מצטערים
על חייהם.

אם צעירה עם בנה התינוק גוסס
בזרועותיה, הלכה בשדות וחיפשה
לו מרפא. אחר כך התינוק מת.
עגלון ששכל את בנו הסיע בעגלתו
שיכורים וזונות ולא היה לו בפני מי
לשפוך את ליבו.

השיכורים והזונות רדפו אחרי האושר.
כרובים שעברו גם הם בסביבה, אספו
את נשמות המתים.

אשכבה

מאת חנוך לוין ובבימויו

בעקבות שלושה סיפורים מאת צ'כוב

תפאורה ותלבושות: **רקפת לוי** מוסיקה: **יוסי בן-נון** תאורה: **שי יהודאי**
נגנים: **יוסי בן-נון, שמואל אלבז, שוקי וולפוס, אבנר יפעת** זמרת: **יעל צבי**

משתתפים (עפ"י סדר הופעתם): **יוסף כרמון, רבקה גור, יצחק חזקיה, פלורנס בלוק, סגלית פוקס,**
אבי טרמין, גבי עמרני, שמעון מימרן / אלון דהן, דרור קרן / יוסי טולדו, נדב אסולין, דינה בליי,
סנדרה שונוולד, סיימון קריכלי, יוסי רחמני, רומן קריכלי, שי פיינברג, טל בן-בינה, שני טרייסמן,
אירית בשן, רונית זלוטין

הצגת השנה לשנת 2000, מחזאי השנה: חנוך לוין, במאי השנה: חנוך לוין, שחקן המשנה: יצחק חזקיה,
עיצוב התלבושות: רקפת לוי, עיצוב התאורה: שי יהודאי
ההצגה נבחרה לייצג את ישראל ברחבי העולם: יוון, גרמניה, רומניה, פולין, הונגריה, סין, תורכיה, צ'כיה, רוסיה.

העיתונות על "אשכבה"

"ליון חוצה הפעם את גבולות התיאטרון. משום שההצגה הזאת היא שירה טהורה. בעיקר זו שירה צרופה של תיאטרון ושל מלאכת ההצגה. למשל, המוסיקה המקסימה של יוסי בן-נון. וכך גם התפאורה והתלבושות המופלאות של רקפת לוי הקוסמת, שיצרה כאן עולם מסוגן ומהפנט של אגדה רחוקה. וכל זה מואר להפליא על ידי שי יהודאי. חנוך ליון, הבמאי, יצר מכל אלה יחד מרכיבים של שירה בימתית בלתי נשכחת. ויש גם להקה נפלאה של שחקנים. יוסף כרמון וזהרירה חריפאי, שפשוט מרגשים. פלורנס בלוך וסיגלית פוקס, המקסימות. וגבי עמרני הבלתי נשכח, וסנדרה שונוולד, המרתקת, ורק הזכרתי פחות ממחצית המשתתפים. הצגה מדהימה בפיוט שלה, ביופי המרגש שלה. לא רק שהמוות הוא כאן יפה וגם פיוטי. זהו נצחון מרהיב של תיאטרון." (אליקים ירון, **מעריב**)

יופי נורא

"אשכבה היא אחת ההצגות היפות ביותר שראיתי, וגם אחת הנוראות ביותר. המחזה נכתב בעקבות שלושה סיפורים של צ'כוב, וכמו גיבוריו של צ'כוב, גם דמויותיו של ליון מבכות את מה שהחיים היו יכולים להיות, ואינם. אבל שלא כמו צ'כוב, ליון חוצה את הגבול בין החיים למוות, ועל קו הקץ, במקום שבו נגמרות כל התקוות, צומחים חסד וחמלה אנושית. ההצגה היא שירה תיאטרונית מופלאה שצומחת מהבמה, מהתלבושות הנפלאות של רקפת לוי, מהמוסיקה של יוסי בן נון ומהמשחק היפה עד כאב של צוות השחקנים. החל ביוסף כרמון ובזהרירה חריפאי דרך סנדרה שונוולד ועד יצחק חזקיה, גבי עמרני ובעצם כל אחד מן האחרים, שיוצרים חזיון מרטיט מרהיב-עין, מדכא ומצחיק, כמו החיים, או כמו שרק תיאטרון בשיאו יכול להיות." (שוש ויץ, **ידיעות אחרונות**)

בראבו

"יום טוב לתיאטרון הישראלי. לא מיותר לציין שהכל מעולה ב"אשכבה" - הטקסט, התפאורה, הבימוי, המשחק, כולל ה"סוס" הסוחב את העגלה, שהיא עגלת חיינו על פני האדמה." (אדם ברוך, **מעריב**)

"אשכבה הוא מן העליזים ומפייחי התקווה מבין שלושים וחמישה המחזות שכתב ליון, אם גם מובן שזו תקווה ממין זו המופיעה בפתגם הסיציליאני: "כל עוד יש מוות, יש תקווה"... את עלובי המוות הלויניים, נמצא בכל מרחבי היצירה עצמת ההיקף ומגוונת הסוגות שלו, שבה שני השחקנים הראשיים של ליון, זהרירה חריפאי ויוסף כרמון, נותנים הופעה וירטואוזית... אשכבה הוא מחזה מאד לא קודר, מחזה עולץ כמעט על אודות החיים המבוזבזים ועל התקווה הגדולה של המוות. לכו לראות את הטראגיפארסה הזאת, ממיטבו של ליון." (יורם ברונבסקי, **הארץ**)

"ההצגה של המחזה החדש מאת חנוך ליון ובבימויו, היא תמצות מזוקק של כל העדינות והיופי הענוג, וגם של הצער הגדול שהוסתר ברבים ממחזותיו מאחורי הפנים הגרוטסקיות והקומיות. תחת הכותרת הגדולה אשכבה, כתב המחזאי את המילים: "בעקבות שלושה מסיפורי צ'כוב"... את שלושת הסיפורים האלה צרף חנוך ליון לענק אחד, לחוליות המשתלשלות זו מזו ונאגדות לעולם אחד - עולם צ'כובי וגם חנוך לויני. בבחירת הפרטים הנבונה והזהירה שלו הביא חנוך ליון את כל עולמו של צ'כוב למחזה שלו. את הצער המאופק באקורדים קומיים, ואת הזוועה העלובה

והמגוחכת של הקיום המוחמץ, ואת הצער על אובדנה של העליבות ההיא, שהיא, בסופו של דבר, כל מה שיש לנו. בחזית ובמרכז אשכבה עומד צער גדול. כל פרט בהצגה שהמחזאי הפליא כל כך לביים ואשר כל שחקניה הפיקו בה מעצמם את מיטבם, הוא מניפסטציה של יופי ענוג בסגנון המזכיר ציורים יפניים." (בתיה גור, **הארץ**)

"ראיתי אנשים בוכים, ראיתי אנשים צוחקים, ראיתי אנשים עם מועקה גדולה ובעיקר ראיתי אנשים שעברו חוויה... הקהל היה שקט. אפשר היה לחתוך בסכין את הדממה באולם. פעם ראשונה אני נוכח בהצגה בחורף, בלי שאנשים משתעלים כל הזמן. אבל ליון יודע נפש קהלו וגם בקטעים הכי נוראים, הכי כואבים, הוא מאפשר לקהל לצחוק, להיות אופטימי..." (ירמי עמיר, **לילות השבוע - ידיעות אחרונות**)

